

**MESJASZE
I MILLENNIA
PUSTKOWIA**

Mieczysław Jagłowski

MESJASZE I MILLENNIA PUSTKOWIA

O brazylijskich ruchach
społeczno-religijnych

Wydawnictwo Naukowe Scholar
Warszawa 2024

Recenzje:

dr hab. Mikołaj Rakusa-Suszczewski

dr Renata Siuda-Ambroziak

Redakcja i korekta: Aleksandra Marczuk-Radoszek

Projekt okładki: Maryna Wiśniewska

Na okładce: mnich João Maria de Jesus, 1898 r., fot. Herculano Fonseca,

Wikimedia Commons

Copyright © 2024 by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa

ISBN 978-83-67450-77-5

Publikacja książki finansowana przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie.

Monografia przygotowana przy finansowym wsparciu Narodowego
Centrum Nauki – grant nr 2017/27/B/HS1/00234.

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Oboźna 1, 00-340 Warszawa

tel. 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Wydrukowano w Polsce

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I	
Nowy Świat jako utopia i Millennium	15
Rozdział II	
Dramatis personae	37
Rozdział III	
Język – medium relacji międzykulturowych i międzyreligijnych.....	74
Rozdział IV	
Profetyzm, mesjanizm i millenaryzm w Nowym Świecie	105
Rozdział V	
Ewangelizacja imaginariów. Brazylijska religijność ludowa	122
Rozdział VI	
Ludowy katolicyzm sertonów	154
Rozdział VII	
Wielkie ruchy społeczno-religijne	176
Rozdział VIII	
Epizody millenarystyczno-mesjanistyczne	224
Zakończenie.....	253
Bibliografia.....	257